

VELL I NOU

DISSABTE

3 ABRIL 1915

REVISTA SETMANAL D'ART

Redacció i Administració: Bou de la Plaça Nova, 4 - Barcelona

10 CÈNTIMS

ANY I - NÚM. 4

EL VIGUETÀ

El nom del pintor Francisco Plà, conegut pel sobrenom de *El Viguetà*, és un estèl brillant, damunt la pàlida llisor provincialiana, de l'art barceloní del segle XVIII i principis del XIX. De pocs anys, el nom de Francisco Plà, autor de les pintures murals de diverses sales senyorials barcelonines, ha estat restituit per obra i gràcia d'uns quants *amateurs* que han recullit les seves obres, i per l'eminent escriptor i crític d'art el difunt Raimond Casellas, qui recullí pacientment les engrunes de l'història de aquell període de la decadència artística nacional de Catalunya.

I no és que'l nom i l'obra de *El Viguetà* sobressurti per gràcia de l'inferioritat general del nivell artístic del seu temps, car, avui que sortosament l'aspiració dels esperits cultes és, en quant a les coses d'art, bon xic més alta, i que'ls medis de la cultura ens ha familiaritzat amb la visió de les grans obres, l'obra de Francisco Plà s'aguanta en el seu valor, i constitueix una glòria de l'art barceloní de les darreries del segle XVIII.

Sortosament, les seves principals produccions, que bé pot dir-se que són els troços pintats del saló de l'antiga Casa Moya (avui palau del Marquès de Comillas) i els de Can Ribera del carrer Nou de Sant Francesc (avui a la casa del Comte de Güell en el Parc del seu nom), s'han conservat intactes, mercès a l'amor que aquests nobles senyors senten per les coses d'art i de la nostra Barcelona. Per aquestes dues soles obres, el nom de *El Viguetà* mereix entre nosaltres perdurança, i és per això que avui hem cregut que seria grat als llegidors nostres, entre'ls quals hi comptem tots el col·leccionistes de les coses belles del passat, l'homenatge de la nostra Revista a una tant vigorosa figura del temps antic.

L'art de *El Viguetà*, tenint en compte l'estat de les corrents artístiques del moment en que fa la seva aparició en l'escenari barceloní, representava una novetat. Des dels principis de la centúria, l'obra pedagògica de Viladomat havia informat d'un tò clàssic a la romana l'activitat de tots els nostres creadors. Tot l'art del segle XVIII a Barcelona, representa una reacció contra el desenfrenat barroquisme escenogràfic de les darreries del XVII, a base d'una canonització que parteix del tractat de Bibiena. D'ell pouà en Viladomat, d'allí pouen més tart els seus deixebles, i al voltant d'aquelles modolades arquitectures, l'art de la pintura creix, trabat per totes les preocupacions d'un classicisme ranci i esmortuït, que aquí no prengué pas ni un alè de vida.

En el moment en que *El Viguetà* fa la seva aparició entre els pintors barcelonins, és el més pur representant d'aquesta tendència pictòrica classicista en Pere Pau Montanya, autor de les pintures del Govern Civil. Home de grans prestígis, dins l'esmortuïda vida artística barcelonina, el Montanya, des de l'aparició de *El Viguetà*, s'haurà de partir amb ell la feina, car *El Viguetà* ve a aportar entre nosaltres allò que podríem dir-ne el gust a la francesa, oposat al gust a la romana.

França havia fet des del segle XVII la gran obra del seu art modern. La seva riquesa i la seva potencia espiritual, havien donat a les coses del renaixement italià una vida nova, i de les formes velles n'havien fet una exquisida creació. Al revés de nosaltres, que peixavem el nostre esperit en els llibres, i acudíem als temes de la llegenda antiga per a fer de clàssic, França creava l'art que fou la seva glòria, i, amb ell, la pintura del segle de Lluís XV, que és una de les més originals creacions de l'història. D'ella arrenca *El Viguetà*, i en les seves composicions, plenes d'una certa bonomia provincialiana, hi ha n'obstant aquella lleugera elegància de l'art francès, que contrastava amb les rigideses neoclàssiques dels seus contemporanis.

Queia *El Viguetà*, amb el seu art nou, dins el món barceloní, en el moment en que, preparat el país per l'obra cultural de la Junta de Comerç, s'estaven formant les noves senyories barcelonines. L'aristocràcia industrial i mercantil venia a succeir als nobles de la sang,

que seguien habitant encara els vells palaus del carrer de Moncada. Barcelona començava aquells dies la seva història nova, i els nous senyors, semblaven volguer solemnitzar, per medi de les arts, aquest trascendental començament de la seva renaixença, que venia al darrera d'un segle de misèria, de tristesa i d'invasió.

Per això, en uns mateixos dies veiem, al través dels temps, l'inusitat espectacle en plena Rambla, de dos pintors que quiscum dalt de sa bastida, pinten al fresc les façanes de dues noves cases senyorials. Imaginem l'interès que aquesta mena de concurs a l'aire lliure devia tenir pels barcelonins d'aquell moment. En l'una bastida, en Pere Pau Montanya pintant el frontis de Cal Alabau, a

qui encomanà a *El Viguetà* la pintura de la Sala Major, parlen dels tràfecs que'l seu avant-passat tingué per acabar l'obra encomanada, car el pintor no era home que anés amb mases compliments amb el seu parroquià, i de aquí molt sovint s'originaven renyines i disgustos, que solien acabar sempre anant el propietari barret en mà a demanar al senyor *Viguetà* que li fés la mercè d'acabarli la Sala.

Conten que per a pintar el sostre d'una d'aquestes sales, que ara no podríem precisar si és a Can Serra o a Can Ribera, l'home se va guarnir amb un matalaç, una mena d'«amaca» penjada al sostre, i que des d'allí, còmodament, bo i agegut, anava pintant tranquil·lament, amb lleugers intervals de bacaines, que eren naturalment censurades pel propietari que veia eternitzar-se l'obra. Un dia, per un descuit d'aquestos que és fàcil tenir, quan s'intercalen bacaines a la feina, *El Viguetà* va pintar una mà amb el dit gros a la banda oposada del que li pertoca. Això va originar una observació del qui li havia encomanat l'obra, mes *El Viguetà*, furiós, ni va dir quatre de fresques, i no va pas volguer passar en que havia tingut un tal descuit.

Com se veu, era un homenet que ja'l voldríem veure barallar-se amb els senyors d'avui. Arrauxat com era, treballava amb furies intermitents, i això se veu prou en les seves obres, on hi han caigudes lamentables, al costat de troços pintats amb una frescor admirable.

Perquè el seu art és en realitat d'una bella fescor i de una gran espontaneïtat. Lluny dels carmins i les terres de la pintura dels Montanyes, veureu en les seves composicions els verds més tendres, els grisos i els malves jugar armoniosament amb la delicada lleugeresa de les seves imatges volanderes, cavalcant pels núvols, o entretingudes en ideals paisatges d'esfumades perspectives.

La sala de Can Ribera, que avui ha restituit el senyor Comte de Güell, és una mostra eminentment característica del seu art fogosament delicat, de la destresa, insuperada aleshores, del seu pinzell joiosament arrauxat, de la traça verbosa plena d'expressió i de moviment, que agita en una suau lleugeresa de dansa les composicions.

Aquest és l'art i aquest és l'home la silueta del qual venim a dibuixar al frontal de la nostra Revista, en homenatge a una de les figures més notables de l'art barceloní del segle XVIII i primeries del XIX. Nascut a Vich, l'any 1743, fou una de les glòries de la Barcelona d'aquells dies, qui comentà joiosament l'elogi que Mengs feu de les seves pintures, quan el cèlebre pintor del Rei passà per Barcelona, fent el seu viatge a Espanya.

JOAQUIM FOLCH I TORRES

UN DELS PLAFONS DE LA SALA DEL VIGUETÀ
a casa el Comte de Güell (en el Parc del seu nom)

la Rambla de les Flors. En l'altre, *El Viguetà*, decorant els murs exteriors de Casa Moya, avui Can Comillas. Eren dues escoles que's batien, dues tendències que's disputaven els honors del poble de Barcelona... Heus-aquí un bell espectacle digne de l'enveja, de la nostra generació, qui veu tota l'activitat exornativa d'avui, entregada a la febre dels adorns de ciment enmotllat, que ha substituït tristament les belles decoracions al fresc i a l'estuc, i els nobles esgrafiats, honor de la ciutat antiga.

Algunes tradicions familiars ens han estat conservades respecte la persona de *El Viguetà*. Certament si les dates de la seva carrera artística són imprecisables encara, car és desconegut el seu mestre i res se sab dels seus primers anys de joventut, tenim notes interessants sobre'l seu caràcter personal, sorriu i arrauxat, tirat a la seva, un xic displicent en el compliment dels seus contractes, i amb un orgull que Déu n'hi dó.

A Can Ribera, encara avui els nets i els renets del

dia usar per llur monument, de l'agulla gòtica que segons sembla, d'una manera vulgar interpretada, és l'única que dóna idea de l'enlairament de l'esperit cap a les serenes regions religioses de lo infinit. Va comprendre en Clarà que'l millor mode de dar forma a la Sapiència i a l'espiritualitat religiosa del peregrí infatigable era crear-la deixant-se portar per la Bellesa. I amb aqueixa beata guà ha emprègut el camí, projectant el monument que a Ramon Lull s'aixecarà a Palma de Mallorca, enfront del mar, còs arquitectònic de línies pures, estatuària de serenes formes, acomodant-se a l'esperit lulllià i a l'ambient de la daurada illa.

L'esperit torturat de Ramon Lull, per les inquietuts, veient el contrast entre l'anhel de perfecció i les misèries dels homes, esdevenia serè per la contemplació de la bellesa. I a la bellesa es rendia fervorós. Mes no una bellesa abstracte, sinó ben tangible. Mireu com resaba l'home en el *Llibre de Santa Maria*: «Demana lermjta a laufor fi

EN CLARÀ, LULLIÀ

fabia que era beutat: Reppos lafor, e dis que beutat es aquella cofa que dona alegrança veent, oynt, ymaginant, e membrant, entenent, e amant; e car Nra. Dona ha beutat, volem loar Nra. Dona, dis lafor, fegons efa manera. En Nra. Dona cové que haja beutat corporal...

I així segueix el gran mestre de les definicions. ¿Veieu com an aqueix esperit no pot respondre l'agulla gòtica del nord? Beutat — diu — dona alegrança. I perquè bellesa corporal té Santa Maria, vol lloarla. Alegrança espiritual, repòs, serenitat. Sols en el Mediterrani pot trobarse tal joia. I en Josep Clarà, home de les nostres mars, un art del Mediterrani, ressorgit de les illes de l'Egeu, serva per el monument lullà.

Primer en Clarà sembla trobar l'esperit del monument amb les paraules del mestre sobre l'alegrança de la beutat. Pensem com li dona forma. Mirant la maqueta crec que podríem trobar el procés de la seva gènesis a la Victoria de Samotràcia. La Victoria sembla que estigui sobre la proa d'un vaixell i que marxi, ales exteses, mar endins. ¿I si damunt d'aquestes ales i posessim la estatua den Ramón Lull? El gran mestre és l'home que marxa en ales del pensament cap a lo infinit.

Borrem l'estatua, el còs de la Victoria i queden sols les ales. Les ales estilitzades arranquen d'un cap d'esfing, també estilitzat que'n una simplificació completa de línies se transforma en cartela, que sosté l'estatua del filòsof, frare encaputxat, remarcant ben bé que sota la túnica hi ha un còs amb muscles que palpitava i viu, braç enlaire, braç de predicació i cama avant de l'home que marxa en etern romiatge. No sols marxa sobre les ales del pensament, sinó que per en Clarà, en Ramón Lull camina, interpretant ben bé lo que d'ell diu en Pijoan: «...Des de que passa aquella crisi i marxa a Tunis, comença per en Lull una nova carrera. Serà lo màrtir vivent, lo cavaller predicador, lo peregrí infatigable, lo doctor de la barba florida de les Universitats; lo fantàstic que acut als concilis amb proposicions irrealitzables. París i Roma se'l veuràn venir quatre vegades a insistir, ensenyant les ferides del martiri; los sofís de la costa d'Àfrica i de l'Armènia apendran a conèixer aquell disputador infatigable i així a tots els ports de Nàpols, Mesina, Pisa i Venècia...»

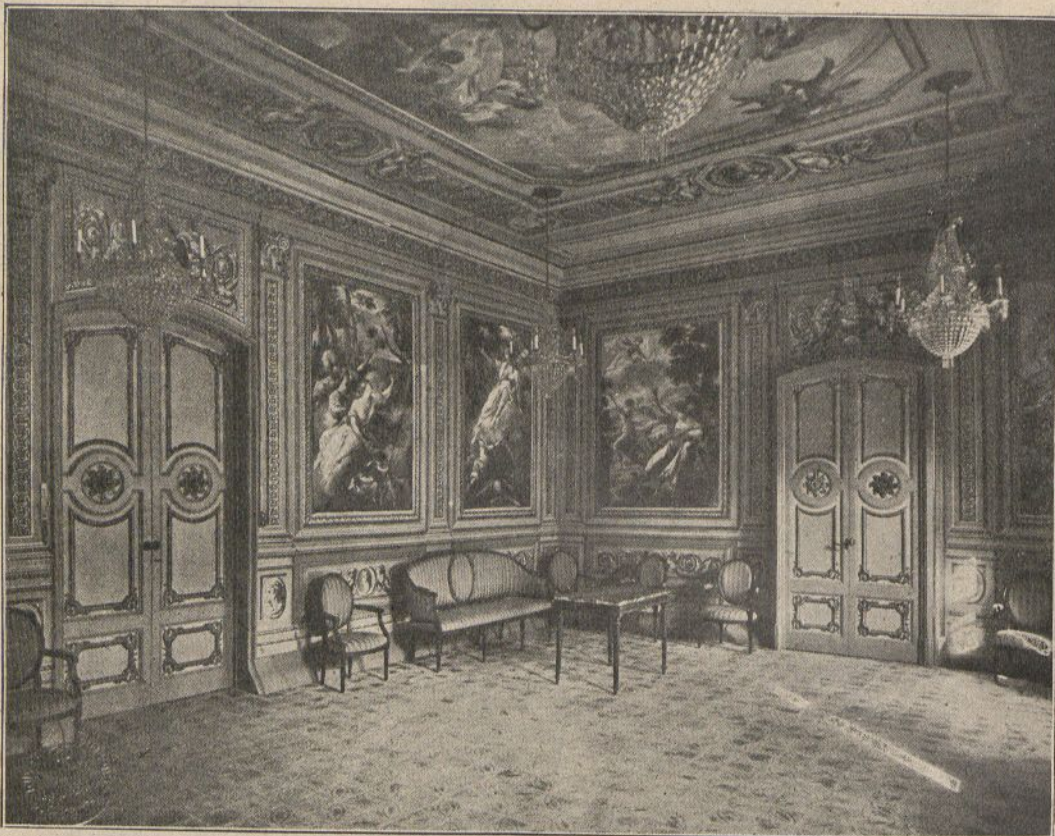
A un home així sols se'l comprén en marxa. Imposible, representa'l en estatua sedant.

El parament de l'obra té la forma de temple helènic. A darrera, asseguda, llibre a la mà, núa casi, per la seva puresa, l'estatua de la Sapiència. Quatre columnes indicades amb capitell de fulles d'olivera. An els flancs grans relleus de la vida activa i de la vida contemplativa. El còs del monument fet de marbre rosa. Els relleus dels flancs i l'estatua de la Sapiència de marbre blanc. L'estatua den Ramón Lull de bronze fosc.

L'idea no ha pogut ser més lulliana. En totes aquestes formes senzilles hi ha religiositat, això és, esperit de bellesa i esperit de sapiència, que són les dos normes més complertes del pensament d'aquell gran home que socava les arrels de l'arbre de la Ciència.

Un arquitecte amb mires petites, mirant el lloc del emplaçament, entre la Catedral i la Llotja de Palma, hauria pensat en un monument gòtic, sense atinar que la línia gòtica de la Catedral l'hauria ofegat, ademés de trobar-se a Palma, amb aquella llum...

En Clarà, que a més d'escultor és poeta, en lloc de mirar al costat ha mirat de front, veient el mar. I mirant la mar blava ha penetrat al fons de l'esperit den Ramón Lull, esperit que lloava la beutat corporal de Nostra Dona: «Cové que les beutats de Nra. Dona fobrematen totes altres beutats; en afi que fa color fia més bella e més plaent a veer que color de neu ni de flor, e que fia més refulgent que del fol fa refulplandor.

CONJUNT DE LA SALA DEL VIGUETÀ
a casa el Comte de Güell (en el Parc del seu nom)

Com que'l senyor Mariano era home de negocis i sempre tenia el cap a un altre *puesto* no va poder atinar en lo que que allí hi mancava eren *cuadros*, perquè no li havia passat mai pel cap que al món n'hi havessin, i estem segurs de que si algú l'havés fet fixar en que n'hi havien, s'hauria pensat que'l quadro i la paret eren una sola cosa parodiand aquell cèlebre vers del *Mar i Cel* que diu:

el punyal i la creu tot d'una peça

que parodiat seria:

el quadro i la paret tot d'una peça

Es clar qui si el senyor Mariano havés pogut arribar a saber que eren dues peces diferents, no li hauria capigut al cap que la gent s'entretingués a penjar *cuadros* a les parets, però ara que per primera vegada a la vida veia les parets del menjador nues de pèl a pèl i tenia d'anar cada dia al despatx portant aquella nuesa al pensament com una conductora vuida i si us plau per força tenia de resoldre les qüestions de moment d'aquella manera, va acabar per pensar que'n Segura, del Fayans, era l'únic home d'aquest món que li podia portar la tranquil·litat a casa, amb l'avertència de que si li havessin fet dir per què era justament en Segura el qui li havia de trobar la solució, no hauria pogut respondre perquè no ho sabia, i tot lo més que hauria pogut declarar és, que les cames l'havien portat al Fayans Català.

L'amo de l'establiment li va parlar den Canals, den Colom, de l'Apa, den Pascual, den Carles i d'altres notabilitats que li podien solucionar el problema, que no admetia raons ni dilacions, perquè la necessitat no té llei.

PLAFÓ DEL SOSTRE DE LA SALA DEL VIGUETÀ
a casa el Comte de Güell (en el Parc del seu nom)

Quan el senyor Mariano escoltava els gloriosos noms dels principals pintors catalans, el pensament no li funcionava, com diu molt bé en una de les noveles en Narcís Oller parlant d'un altre assumpte, i com que'l mal del senyor Mariano no volia soroll i menys a dintre el cap, va dir que ho deixava a la mà den Segura i que lo que ell fes estava per ben fet.

En Segura, del Fayans, que sempre va de bona fè, va tenir la diguem-ne candidesa, de convocar als pintors essentats a una reunió general que va tenir lloc al mateix establiment i en la qual en Segura va dar compte de la petició d'aquell senyor que va ser prè per un *amateur*.

Els artistes reunits van acordar nomenar un jurat encarregat de triar dos *cuadros* que havien d'anar penjats als dos panys de paret del menjador del senyor Mariano, i reunit el jurat, desitjós de servir-lo de parroquià, van acordar triar-ne un i tornar-se a reunir un altre dia per triar l'altre, convençuts de que així, d'aquesta manera, podrien servir més bé al qui ells prenién per un *amateur*.

Triada l'obra, an en Segura li va mancar temps per enviar-la a casa del senyor Mariano i va dar ordre als moços de que li portessin aquella mateixa tarda sens falta i la pengessin allí on la senyora del senyor Mariano els hi diria.

Quan penjat el *quadro* a *puesto*, aquest senyor va arribar a casa seva per sopar, lo primer que la seva senyora va fer, va ser ensenyar-li el quadro i preguntar-li que li semblava. El seu marit davant d'aquella obra va restar mut i pensatiu, cosa que la seva senyora no va estranyar, perquè amb els mals de cap que ell tenia generalment estava sempre distret, però al veure que la cosa durava i que'l senyor Mariano s'anava tornant groc com una cera, li va preguntar que tenia, i ell li va dir que'l cap se'nhi anava i que'l pensament li anava de tort com si fos un barret posat de gairell, confessant-li que no sabia lo que li passava, però que's pensava que era aquell *quadro* que omplint un dels dos panys de la paret feia ressaltar la vuidor de l'altre i el menjador se li decantava com unes balances.

Al endemà matí, abans d'anar al despatx, el senyor Mariano, furient com una bicicleta, se'n va anar a casa den Segura i li va dir que per l'amor de Déu i l'amor dels Sants, costés lo que costés, li enviés un quadro de les mateixes mides tant aviat com pogués, perquè tenint diners per a fer-ho no volia patir d'aquella manera.

En Segura, davant de aital compromís, va fer anar a triar un quadro, si fa o no fa de la mida de l'altre, i el va fer enviar corre-cuita a casa del seu client.

Quan aquest va tornar a casa seva i va haver alçat els ulls, li va semblar que li havien tret un pès de sobre i va dar gracies a Déu de poguer estar tranquil i no tenir de pensar més en totes aquelles coses que segons ell declarava, ben mirat total no servien per a res, i amb les parets plenes, el senyor Mariano no's va tornar a recordar mai més de que al món hi havessin quadres i ni mai va alçar els ulls per mirar-se'ls *salvo* una sola vegada de que parlarem en un altre article.

FRANCESC PUJOLS

EN PERE INGLADA

Es delicat, fi, correcte, pulcre, amb el seu modo de vestir, amb la seva manera de parlar, mirant les coses, tocant-les, escollint-les, contemplant la vida que s'agita per a dibuixar-la. Se diria que l'Inglada no's commou; resta sempre impertorbable amb els seus ulls escrutadors, enllepolits de totes les coses plaentes. Es un enamorat de les velles estampes, d'aquells deleitosos boixos que's troben en papers groguencs, perduts entre les planes d'un llibre, on devegades un cul de llàntia mostra una ingènua i delicada manera de fer. Més d'una volta per els molls del Sena, a París, o per les cases del carrer de la Palla, a Barcelona, se l'ha vist anar a la recerca de papers vells, buscant, amb joia, amb veritable dalit de caçador, la petita imatge d'un gravat, l'agradable sorpresa d'un llibre.

Si de l'art d'Occident ha buscat, per les seves col·leccions, aqueixa primitiva mostra, de l'art d'Orient ha delectat el seu esperit, buscant-hi la guia per el treball en mig dels intrincats viaranyes de la magna muntanya del bosc sagrat. Mirant, primerament, a la pista del circ, els jòcs de funàmbuls i d'*ecuyères*, va començar a veure el prodigiós encant de les formes dels petits animalons. I pas a pas del circ, guiat pel seu depurat esperit cap an el Museu Guimet i del Museu Guimet, ven empapat d'orientalisme, com va fer segles abans en Pisanello, va dirigir

ARTICLES DE PRIMERA NECESSITAT

I

Quan el senyor Mariano se va haver fet fer la casa del Passeig de Gràcia i la va tenir amoblada, va mirar les parets del menjador que són les que's veuen més i va passar per els tres estats o estacions següents: Primera: va alçar els ulls, i les parets *desmantelades* li van fer tant mal efecte, que si per una d'aquelles casualitats, que no caben en lo possible, n'haves volgut esbrinar la causa, no hauria pogut; Segona: va abaixar els ulls, i el *desmantelament* de les parets li va quedar tant gravat al magí que no sols veia i reveia les parets despulades, sinó que el magí li va quedar desembarassat com una casa per llogar, i tercera: tornant a alçar els ulls i tornant a mirar les parets, perquè's ulls se n'hi anaven, va acabar per trobar que li mancava quelcom a ell o a les parets.

ROMÀ JORI

els passos en vers el Jardí de Plantes, on les col·leccions zoològiques li donaven gala mostra de l'encant suprem de totes les formes de la Natura. I com el monjo que amant, pacient, amb el mirri anava, dins la seva cel·la, il·luminant l'antifossari, l'Inglada, amb l'amor també d'un pacient benedictí ha anat, amb el llàpiz, donant forma a la zebra o a la tòrtola. Dibuint semblava que li acarionés el pèl a la bestiola o el plumissó a la petita ocella. I aixís, pas a pas, ha anat després cap a la fulla de l'arbre i cap a la grossa composició.

Esperit depurat, delicat i selecte, sab veure sols de la vida, la noble forma que, després de tot, és l'única cosa que té fon-dària.

R. J.

ANTIGUITATS

SUBASTA DE PINTURES ESPANYOLES

S'anuncia per aquesta primavera l'exposició en un dels més anomenats establiments d'antiguitats de Barcelona, de dues o tres col·leccions de pintures, pertanyents a col·leccionistes castellans.

Dites pintures seran venudes a subasta després d'uns quants dies d'exposició al públic.

Se diu que entre les obres que vindran, hi ha dues o tres teles verament notables, atribuïdes a grans autors de l'escola espanyola.

UNA IMATGE VELLA I UNA DE NOVA

Ens diuen de Torà (Lleida), que l'imatge antiga del Patró de la parroquia, està fent-se malbé en una golfà, a pesar de la seva bellesa i interès artístic, mentres figura en l'altar una imatge nova, sense cap interès, com no sia el de la seva exquisida carrincloneria.

Fiats en la persona que avui ocupa la Seu Episcopal de Lleida, estem segurs de que actes aixís no sovintejaran.

ADQUISICIÓ D'UN RETAULE

El conegut restaurador i antiquari senyor Cuyàs, ha afegit a les seves darreres adquisicions, de les quals donarem compte en un dels nostres darrers números, la d'un retaule gòtic, del segle XV, interessantíssim, els caràcters del qual fan pensar en les obres d'aquesta època de l'escola rossellonesa.

Dit retaule procedeix del cantó de Girona, i ademés del seu interès artístic, té el d'ésser tot un altar complet. Consta d'un plafó central amb l'imatge de Santa Bàrbara i quatre compartiments amb escenes de la seva vida, junt amb la pradella.

Mideix en són conjunt, aquesta interessantíssima pintura, 1.40 x 1.70 metres.

Nombrosos amics de l'art d'aquesta època han desfilat per casa l'antiquari per a conèixer la seva nova adquisició per la qual el felicitem.

LES CASES DELS CANONGES

Se'ns diu que per part del Capítol catedral, hi ha el propòsit de fer obres de reforma en les cases del carrer de la Pietat, que són de sa propietat. Per de prompte han estat desallotjats els veïns de les mateixes. i encara que res sabem de les intencions del Capítol, sobre aquelles construccions, temem per lo que se'ns diu, que aquestes reformes podrien ésser gréu perjudicials als interessos artístics i al caràcter d'aquell bellíssim troç de Barcelona.

COMPRADOR ANGLÈS

Se troba a Barcelona, un conegut col·leccionista anglès, qui sembla que ha fet algunes importants adquisicions d'obres d'escultura catalana dels segles XIV i XV.

Se diu que aquestes adquisicions són destinades a formar part d'una important col·lecció d'escultures de totes les èpoques i països, que està en vies de formar, en la seva estada senyorial d'Anglaterra.

CANVI D'AMO

L'establiment d'antiguitats que'l senyor Bosch posseïa al carrer de Sant Honorat, ha passat a càrrec de «La Cantonda», qui continuarà la marxa d'aquell acreditat establiment.

EXPOSICIÓ D'ART JAPONÈS ANTIC

El dia 5 del corrent, s'inaugurarà en les Galeries del Fanyans Català l'exposició d'una col·lecció de gravats i objectes d'art antic del Japó.

Les nombroses obres que seran exposades formen la col·lecció del conegut comerciant D. Francisco Farriol, de Bagur, qui va formar-la durant la seva llarga estada al Japó.

Ademés de les col·leccions d'estampes, hi han bronzes i objectes de diverses menes, que pel seu interès mereixeran un estudi apart an aquestes columnes. La col·lecció Farriol, serà posada en venda, tota en bloc.

L'AMOR A LES ANTIGUITATS

Amb motiu del seu pròxim enllaç matrimonial, amb la senyoreta Pons, el conegut jove aristòcrata D. Francisco Bertràn i Mussitu, ha instal·lat la seva casa amb bells amoblements antics.

Entre les nombroses peces adquirides, hi han mobles de gran valú i d'un especial interès artístic, que fan honor al seu col·leccionista.

L'eminent metge Dr. Torrella, al traslladar el seu domicili, ha instal·lat també una gran part de les seves habitacions amb bellíssims amoblaments antics.

DIBUIXOS DE P. INGLADA

NOTICIES

A últims d'aquest mes, a la sala de Càn Dalmau, hi haurà una reivindicació. Un dels més grans artistes de la generació passada i prou conegut de tots quants se dediquen al conreu de la pintura, prou callat també el seu mèrit, com obeïnt a una consigna, en Francesc Gimeno farà una Exposició d'alguna de les seves obres. No podrà exposar la flor del treball de la seva vida, perquè li varen pendre. En Gimeno és l'home a qui li han robat el cervell, després d'haver-se-li ofegat el seu nom amb el silenci.

Hem parlat den Gimeno, vell i gloriós. Del seu fill, Martí Gimeno, que avui és a terres americanes, també volem parlar, anunciant-li una Exposició d'obres seves, plenes de llum i de joventut, i que també farà en Dalmau, inaugurant amb aquest acte la temporada de l'any que ve.

Des de fa tres anys, en Josep Aragay té presentada una sol·licitud a l'Ajuntament demanant una pensió per anar a estudiar a Itàlia la pintura mural. Fins ara res li havien dit; quan de sobte sembla que s'ha remogut això, proposant-se concedir la pensió, però per anar a fer estudis en els camps de ba-

talla de la gran guerra. Creiem que fóra més encertat lo primer que lo segon. No són visions lo que fan falta a l'Aragay; lo que ell vol és camp per correr dintre de l'art, estudiant els procediments de fer, i la guerra és tot lo revés, procediments de des-fer, en tot cas.

L'Hernan Anglada exposarà en el Saló de la Reina Regent, del Palau de Belles Arts, cedit per l'Ajuntament, els grans plafons que alcançaren els honors de la última Exposició d'Art de Venècia.

Trobem molt encertat lo que sobre això diu *La Veu*, dins la seva plana artística:

«Aquesta exposició de l'Anglada promet revestir una gran solemnitat, si bé és de doldre que'ns haguem vist en el cas de veure'ns privats de la contemplació de les seves pintures fins el moment en que l'estat actual d'Europa, ha fet impossibles les manifestacions d'art a tot arreu, menys en els pobres països neutrals.»

Definitivament l'Exposició de l'Enric Casanovas a Càn Dalmau tindrà lloc el dia 9 del corrent mes El mateix dia inaugurarà la seva, a Càn Parés, en Joaquim Mir.

Sembla que han sorgit dificultats entre'l Capítol de la Catedral de Tarragona i el Bisbe sobre la decoració de la Cape-

lla, que estava confiada a l'Ignasi Mallol amb la col·laboració den Monegal. Per ara en Monegal ha sospès els treballs.

En Cels Lagar està fent una Exposició a Girona. Encara que creiem que l'art no's deu negar a ningú, temem que potser és una mica pertorbador portar les vigoroses pintures del fort artista salmanti, tant innovadores tant revolucionaries, a una quieta ciutat on les evolucions de les escoles artístiques no s'han pogut anar seguint, i on poden resultar enigmies els raonaments espirituals d'una estètica que marxi den Paul Cézanne a l'abisme.

Interessantes les reproduccions de les miniatures del còdex de *Las Cantigas*, del museu de l'Escorial i del *Pontifical Hispalense*, conservat en la Biblioteca Colombiana, que publica, acompanyades d'un documentat article den Celestí López Martínez, la revista sevillana *Bética*. S'indica en aqueix estudi la transició que'n el art pictòric senyalen les miniatures de *Las Cantigas*, arribant an el seu terme de perfeccionament les del *Pontifical Hispalense*, obra capdal «creadora d'emociions per els esperits delicats i font de coneixements científics per els homes cults».

A la Sala Esteve exposen en Cabot i Negrevernis i en Sans Castaño. El primer uns paisatges; l'altre unes figures enceses.

Imp. E. Gabañach, S. en C. — Diputació, 308 — Barcelona

EL PRÒXIM
NÚMERO DE

VELL I NOU

CONSTARÀ DE 8 PLANES
I VALDRÀ 10 CÈNTIMS

FAIANES CATALA
SANTIAGO SEGURA S.C.

MARBRES
VAIXELLES
PERFUMERIA
ANTIGUITATS

BRONZES
BONBONERES
CRISTALLERIES

GRANVIA 615 BARCELONA TELEF. 1884

MARC I GRAVATS
LA PINACOTECA
CORTS CATALANES 644
BARCELONA

LA CANTONADA
CORRIBIA 7 · ANTIGUITATS
COMPR A
VENDA

A. CLOSA
Antiguitats PLASSANOVA 5
CAPELLANS 2 RTAL.

XAMPANY
COSSÉ
- EPERNEY -
GRAND CUVÉE
DOS ESTRELLAS

SARVA
AIGUA DE TAULA
— MANANTIAL —
PARC GÜELL

P. REIG I FILL
RAMBLA DE CATALUNYA 23
RESTAURACIÓ I REPRODUCCIÓ
DE MOBLES ANTICS

GRAVATS
BAGUÑA
I CORNET

Mallorca, 192 - Barcelona
Telèfon 7452

FLORENCI VECIANA
DAURATS · RESTAURACIONS
MARCS
Trompetes de Jaume I, núm. 1

ROMOLO STACCIOLI
FUNDIDOR DE BRONZE
A CERA PERDUDA
Mallorca, n.º 344 - BARCELONA

A. LLUCH I J. OLIVA
Obrador de daurats i decoració antiga MALLORCA, 286, BAIXOS
i moderna. Restauració d'antiguitats BARCELONA

Grans Magatzems El Siglo
Secció de Curiositats - 3er pis.
Exposició y Venda de
Antiguitats

G. Homar
Canuda, 4 - Barcelona
Mobles, Làmpares
Mosaics, Decoració
Compra i venda
d'antiguitats

CARVAJAL
SAGELLS PER A
COL·LECCIONS
ANTIGUITATS
Plaça del Teatre, 1, ent.º
BARCELONA

PIANOS AUTOPIANISTES
CHASSAIGNE FRÈRES
de 65 i 88 notes
Passeig de Gracia 38

J. Dalmau
ANTIGUITATS
MOBLES CUADROS
PORTAFERRICA 18

J. Valenciano
ANTIGUITATS
CORRIBIA 2ª PL.
BARCELONA

**Vell
i Nou**
• Subscripció •
Pts. 1'50 trimestre

J. MORAGAS
Compra, venda i expo-
sició d'objectes
d'art antic
Plaça de la Catedral, 2 bis
BARCELONA

J. CUYÀS
TALLAS · DECORAT
RESTAURACIONS
Casanova, 31 - BARCELONA

JOIES D'ART
JOAN VALENTÍ
PASSEIG DE GRACIA, 84

J. Costa-Ferrer
COLECCIONISTA
ESCUDILLERS 70
(AVINO)

J. Plonch. PALLA 17.
LLIBRES I GRAVATS
ANTICS
COMPRA I VENDA
ANTIGUITATS